

UNIVERSITATEA DE VEST
TIMIȘOARA

ARHEOVEST

IV₁

-IN HONOREM ADRIAN BEJAN-

Interdisciplinaritate în Arheologie și Istorie

Timișoara, 26 noiembrie 2016

JATEPress Kiadó
Szeged
2016

Coordonator volum: Dorel MICLE

Editori: Dorel MICLE, Andrei STAVILĂ, Cristian OPREAN, Sorin FORȚIU

Coperta: Alice DUMITRAȘCU

Foto copertă: Milan ȘEPEȚAN

Această lucrare a apărut sub egida:

**Asociația
ArheoVest
Timișoara**

**CONSILIUL
JUDEȚEAN
TIMIȘ**

© Universitatea de Vest din Timișoara

<https://www.uvt.ro/>

ISBN 978-963-315-310-9 (Összes/General)

ISBN 978-963-315-311-6 (I. kötet/volumul)

Avertisment

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor revine în totalitate autorilor.

DVD-ROMul conține contribuțiile în varianta color precum și imaginile la rezoluția maximă trimisă de autor.

TABULA GRATULATORIA

Marius ARDELEANU (Baia Mare, RO)
Andrei ASĂNDULESEI (Iași, RO)
Cătălin BALACI (Timișoara, RO)
Cătălin COZMA (Iași, RO)
Bogdan Alin CRAIOVAN (Timișoara, RO)
Mariana Balaci CRÎNGUȘ (Timișoara, RO)
Marius-Gheorghe BARBU (Deva, RO)
Mihaela-Maria BARBU (Deva, RO)
Corneliu BELDIMAN (București, RO)
Diana-Maria BELDIMAN (București, RO)
Dan BĂCUEȚ-CRIȘAN (Zalău, RO)
Ioan Alexandru BĂRBAT (Deva, RO)
Teodor BĂLCU (Baia Mare, RO)
Silviu BEJINARU (Cluj-Napoca, RO)
Doina BENEĂ (Timișoara, RO)
Alexandru BERZOVAN (Iași, RO)
Dumitru BOGHIAN (Suceava, RO)
Ligia BOLDEA (Reșița, RO)
Neculai BOLOHAN (Iași, RO)
Cătălin BORANGIC (Alba Iulia, RO)
Oana-Alexandra BORLEA (Timișoara, RO)
Adina BORONEANȚ (București, RO)
BOTĂR István (Miercurea Ciuc, RO)
Ovidiu BOZU (Reșița, RO)
Mihai Cristian CĂSTĂIAN (Orăștie, RO)
Marin CÂRCIUMARU (Târgoviște, RO)
Valentina CETEAN (București, RO)
Mitică CIORPAC (Iași, RO)
Marius Mihai CIUTĂ (Sibiu, RO)
Horațiu COCIȘ (Cluj-Napoca, RO)
Ionuț CODREA (Deva, RO)
Gabriel CRĂCIUNESCU (Drobeta-Turnu Severin, RO)
Ioan CRIȘAN (Oradea, RO)
Diana DĂVÎNCĂ (București, RO)
Andrei-Cătălin DÎSCĂ (Cluj-Napoca, RO)
Leonard DOROGOSTAISKY (Timișoara, RO)
Raluca DUMACHE (Timișoara, RO)

Sergiu-Gabriel ENACHE (Timișoara, RO)
Sergiu-Constantin ENEA (Târgu Frumos, RO)
FÁBIÁN István (Târgu Mureș, RO)
Iosif Vasile FERENCZ (Deva, RO)
Cristian FLOCA (Timișoara, RO)
Florin-Gheorghe FODOREAN (Cluj-Napoca, RO)
Sorin FORȚIU (Timișoara, RO)
Migdonia GEORGESCU (București, RO)
Cosmina-Maria GÎNȚA (Alba Iulia, RO)
Dragoș-Lucian GORGAN (Iași, RO)
Marius GREC (Arad, RO)
Silviu GRIDAN (Brașov, RO)
Maria HADIJI (Timișoara, RO)
Ana-Cristina HAMAT (Reșița, RO)
Alexandru HEGYI (Timișoara, RO)
Ștefan HONCU (Iași, RO)
Nicolae HURDUZEU (Timișoara, RO)
Sorin IONESCU (Timișoara)
Carol KACSÓ (Baia Mare, RO)
Zsuzsanna KOPECZNY (Timișoara, RO)
Adela KOVÁCS (Botoșani, RO)
Cornelia-Magda LAZAROVICI
Gheorghe-Corneliu LAZAROVICI
Iulian LEONTI (Caransebeș, RO)
Mihaela Denisia LIUȘNEA (Galați, RO)
Hedy M-KISS (Timișoara, RO)
Marius MARCU (Timișoara, RO)
Mircea MARE (Timișoara, RO)
Liviu MARTA (Satu Mare, RO)
Dan MATEI (Cluj-Napoca, RO)
Zoia MAXIM (Cluj-Napoca, RO)
Florica MĂȚĂU (Iași, RO)
Vlad MEGLEI (Timișoara, RO)
Dorel MICLE (Timișoara, RO)
Aurel MELNICIUC (Botoșani, RO)
Traian MINGHIRAȘ (Baia Mare, RO)
Teodora-Daniela MOȚ (Timișoara, RO)
Ioana MUREȘAN (București, RO)
Lucian-Mircea MUREȘAN (București, RO)

Mircea NEGRU (București, RO)
Atalia ONIȚIU (Timișoara, RO)
Silviu OȚA (București, RO)
Sorin PALIGA (București, RO)
Eugen D. PĂDUREAN (Arad, RO)
Michał PISZ (Warszawa, PL)
Radu-Gabriel PÎRNĂU (Iași, RO)
Aurora PETĂN (Cluj-Napoca, RO)
Ion Aurel POP (Cluj-Napoca, RO)
Cristian Ioan POPA (Alba Iulia, RO)
Constantin PREOTEASA (Piatra-Neamț, RO)
Andrei PRIAN (Cluj-Napoca, RO)
Simona REGEP (Timișoara, RO)
Octavian Cristian ROGOZEA (Timișoara, RO)
Aurel RUSTOIU (Cluj-Napoca, RO)
Sorin SECARĂ (Timișoara, RO)
Bogdan SECULICI (Ciacova, RO)
Valentin SÎRBU (Brăila, RO)
Ionuț SOCOL (Deva, RO)
Ioan STANCIU (Cluj-Napoca, RO)
Andrei STAVILĂ (Timișoara, RO)
Florin STĂNESCU (Alba Iulia, RO)
SZÜCS-CSILLIK Iharka (Cluj-Napoca, RO)
Daniela TĂNASE (Timișoara, RO)
Felix-Adrian TENCARIU (Iași, RO)
Eugen S. TEODOR (București, RO)
Călin TIMOC (Timișoara, RO)
Liliana TROFIN (București, RO)
Dumitru ȚEICU (Reșița, RO)
Costin-Daniel ȚUȚUIANU (Deva, RO)
Gavril Eugen VĂCUTĂ (Drobeta-Turnu Severin, RO)
Cristian VIRAG (Satu Mare, RO)
Lorena VLAD (Timișoara, RO)

ARHEOLOGUL ȘI ISTORICUL

Absolvent al Universității “Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie și Filozofie, secția Istorie, pe care a finalizat-o în anul 1972 cu media generală 9,58 (nota zece la lucrarea de licență), profesorul univ. dr. Adrian BEJAN și-a făcut ucenicia la puternica școală clujeană de arheologie la granița deceniilor șapte-opt a secolului XX, sub îndrumarea profesorilor și arheologilor Hadrian DAICOVICIU, Mircea RUSU și Ioan GLODARIU, alături de mai tinerii specialiști pe vremea aceea, Ioan PISO, Mihai BĂRBULESCU, Nicolae BOCȘAN, Ștefan MATEI, Petru IAMBOR, Gheorghe LAZAROVICI, fiind coleg de an de studii cu Dorin ALICU, Eugen IAROSLAVSCHI și Adriana RUSU-PESCARIU.

A participat împreună cu aceștia, ca student, pe șantierele arheologice din Munții Orăștie (cetățile dacice de la Sarmisegetusa Regia și Fețele Albe) și la Dăbâca (cetate medieval timpurie și medievală) între anii 1969–'72. Datorită aptitudinilor privind cercetarea științifică dovedite pe parcursul anilor de studii, atât pe șantiere arheologice cât și în elaborarea de lucrări științifice pentru ședințele de cerc științific de arheologie - istorie veche, profesorul Hadrian DAICOVICIU, conducătorul cercului, i-a încredințat prezentarea volumului de studii “*Dacica*” a Academicianului Constantin DAICOVICIU, recenzie care ulterior a fost publicată în revista de cultură clujeană “*Echinox*”.

Pe parcursul anilor de facultate a participat la sesiuni științifice studențești naționale, iar la terminarea studiilor (teza de licență cu titlul *Orfevrărie dacică în Latène*, coordonator Prof. univ. dr. Hadrian DAICOVICIU) a fost repartizat, prin comisia ministerială, ca muzeograf-arheolog la Muzeul Banatului din Timișoara. Va activa în această instituție din anul 1972 până la începutul anului 1977. Prin prisma necesităților instituției, i-a revenit în cadrul secției de Istorie, sarcina studierii perioadei cuprinsă între secolele IV–XVIII, respectiv intervalul cronologic de la retragerea aureliană până la epoca modernă (cucerirea Banatului de către habsburgi). Astfel, a fost nevoit să se reprofileze pentru a putea realiza în expoziția de bază a muzeului, perioada medievală de istorie bănățeană integrată istoriei naționale.

Sub coordonarea directorului muzeului, prof. Marius MOGA și a directorului adjunct, arheolog Florin MEDELEȚ, a început în anul 1973 săpăturile

arheologice la cetatea medievală Jdioara, forurile județene de la acea dată intenționând valorificarea turistică a monumentului. Cercetările departajate pe mai mulți ani (1973–'79) au dus la realizarea planului cetății, identificând structuri noi care nu erau menționate în planurile și documentația anterioară referitoare la cetate. Cu această ocazie s-a degajat un bastion patrulater, menționat de literatura de specialitate (L. F. Marsigli), dar care s-a dovedit a nu fi poarta de intrare a cetății și, desigur, s-a localizat cu precizie intrarea propriu-zisă cu pod și șanț. De asemenea, s-au depistat urme de locuire anterioare cetății de piatră (un posibil punct de observare, supravegheare dintr-un loc cu o deschidere vizuală mare), precum și complexe de locuit aflate în interiorul fortificației.

Tot în domeniul cercetărilor de teren, alături de numeroase ieșiri de scurtă durată, cu caracter perieghetic sau sondaje, a contribuit la realizarea a două obiective majore de cercetare:

1) Alături de Institutul de Arheologie din Cluj-Napoca (colectiv de cercetare Ștefan PASCU, Mircea RUSU, Ștefan MATEI, Petru IAMBOR, Nicolae GUDEA), Muzeului Banatului (colectiv Florin MEDELEȚ și Adrian BEJAN) a organizat pe parcursul a mai multor ani șantierul arheologic de la Cenad, jud. Timiș, cu importante rezultate privind feudalismul bănățean la începutul primului mileniu dHr;

2) Participarea ca membru în colectiv (șef de șantier Florin MEDELEȚ) pe șantierul arheologic Remetea Mare-*Gomila lui Pituț*, unde s-a ocupat de cercetarea locuințelor prefeudale și a unui atelier de bijutier.

Pe planul valorificării științifice a debutat prin tipărirea unui capitol din lucrarea de licență (*Bogățiile Daciei preromane*), și a continuat prin publicarea rapoartelor preliminare privind cercetările de la Jdioara din anul 1973, două scurte prezentări ale istoriografiei românești bănățene din perioada dintre cele două războaie mondiale precum și publicarea a două materiale din patrimoniul muzeului – un complex ceramic de sec. IV dHr de la Lenauheim (jud. Timiș) și piesele turnate, provenind dintr-un atelier metalurgic de la Drobeta Turnu-Severin, reprezentând fibule romano-bizantine de sec. VI dHr, descoperire extrem de importantă intrată astfel în circuitul științific național și internațional.

În sfârșit, în perioada cât a activat în Muzeul Banatului a fost membru în colectivul de redacție al revistei *Tibiscus*, nr. III/1973 și IV/1975. Alături de colegii săi a participat la organizarea sesiunilor științifice ale secției, făcând parte și din birourile științifice ale acestor sesiuni. Pe prim plan s-a situat organizarea

festivităților prilejuite de Centenarul Muzeului Banatului la începutul anului 1973, acțiune de mare amploare cu participare națională de prestigiu.

În toamna anului 1974 a participat la unul dintre puținele schimburi de experiență de la acea dată, cu istorici și muzeografi occidentali, vizitând mai multe obiective din nordul Italiei, printre care Modena, Roma și Veneția.

În anul 1975 și-a luat atestatul de muzeograf-arheolog la Ministerul Culturii, cu două lucrări de specialitate, una de arheologie (*Topografia arheologică a cetății Jdioara*) și una de muzeografie (*Contribuția instituției muzeale la cercetarea urmelor de așezări omenesti pe teritoriul județului Timiș*), ambele lucrări predate Ministerului Culturii.

Se poate considera că anii petrecuți în muzeu au fost în beneficiul formării ca specialist a arheologului Adrian BEJAN, care a avut acces la valoroase piese de patrimoniu din colecția arheologică a muzeului pe care le-a valorificat prin publicare, participând totodată la șantiere arheologice, toate acestea permițându-i să se pregătească pentru doctoratură.

Între anii 1977–'91 a făcut parte, ca asistent universitar și apoi ca lector universitar, din colectivul Catedrei de științe sociale a Institutului “Traian Vuia” (azi, Universitatea Politehnica) din Timișoara, între 1990–'91 fiind șeful colectivului de Istorie din cadrul acestei catedre. Pe planul activității științifice a continuat colaborarea cu specialiștii arheologi din Muzeul Banatului și a organizat în continuare șantiere arheologice: a încheiat cercetările la cetatea medievală Jdioara, dar mai ales a organizat și condus șantierele de la Hodoni-*Pustă* (1978–'84), dezvelind o întinsă așezare post-romană din secolele III–IV dHr și cel de la Timișoara-*Cioveni*, unde, în calitate de membru în colectivul de cercetare, a identificat o așezare din epoca romană târzie și o necropolă medieval-timpurie. De precizat că învățământul superior timișorean nu permitea, prin structura sa din acel moment, organizarea de șantiere arheologice, singura posibilitate pentru asistentul și apoi lectorul universitar să facă cercetare arheologică fiind colaborarea cu specialiștii muzeului, prin preluarea formală, de către un coleg din muzeu, a șantierului organizat de Adrian BEJAN.

A publicat în acești ani numeroase articole și studii de istorie veche și arheologie (a se vedea lista lucrărilor), iar în anul 1985 a fost acceptat în sistemul de doctoratură, astfel încât, la 30.04.1988, susținea teza de doctorat intitulată *Structuri socio-economice, social-politice și juridice în sud-vestul României în secolele VIII-XII* la Universitatea din Cluj-Napoca, Facultatea de

Istorie, conducător științific fiind Academicianul Ștefan PASCU, obținând astfel titlul de “*Doctor în istorie*”. Teza de doctorat, cuprinzând principalele rezultate ale cercetărilor personale ale arheologului Adrian BEJAN, a stat la baza cărții *Banatul în secolele IV-XII*, publicată în anul 1995, carte care a constituit prima sinteză istorico-arheologică postbelică privind Banatul post-roman și medieval-timpuriu sub aspectul organizării comunităților post-romane și românești din acest spațiu în perioada respectivă.

Din anul 1985 a făcut parte din colectivul de redacție a revistei “*Studii de Istorie a Banatului*” (seria veche) editată de colectivul de Istorie al Universității de Vest din Timișoara, din anul 2000 fiind redactor responsabil al seriei noi. În anul 1990, împreună cu alți colegi, a participat la constituirea Asociației Istoricilor Bănățeni cu sediul la Timișoara, devenind astfel membru fondator, fiind totodată și membru în Comitetul de redacție al revistei asociației, revista de publicistică istorică “*Clio*”.

Între anii 1978–’91 a publicat peste 30 de articole și studii prin care, pe baza cercetărilor proprii de teren și de documentare și-a adus contribuția la cunoașterea sub aspect arheologic a istoriei Banatului, îndeosebi viața rurală post-romană: *Contribuții arheologice la cunoașterea așezărilor rurale dacoromane din Banat în lumina descoperirilor de la Hodoni, jud. Timiș*; descoperiri aparținând populațiilor migratoare: *Necropola de inhumație de sec. VIII-IX de la Timișoara-Podul Modoș*; prezentare de material arheologic: *Contribuții arheologice la istoria Banatului în sec. VI-IX*; organizare instituțională: *Organizarea politico-instituțională a românilor bănățeni în secolele XI-XIII*; viață economică reflectată de descoperirile arheologice: *Dovezi atestând practicarea meșteșugurilor în așezarea prefeudală de la Remetea Mare-Gomila lui Pituț* etc.

Se poate, deci, afirma că perioada cât a fost angajat la Institutul Politehnic din Timișoara nu a reprezentat o ruptură în cercetarea științifică a arheologului Adrian BEJAN ci, din potrivă, o evoluție firească, culminând cu perioada doctoranturii.

Încă de la înființarea Colectivului de Istorie din cadrul Facultății de Litere a Universității de Vest din Timișoara, a activat ca lector universitar, în 1991 se transferându-se, prin concurs, pe post titular de la Politehnică la Universitate. Profesional, atât pe tărâm didactic cât și științific, din acest moment și până la data pensionării (2012) a contribuit la cercetarea perioadelor post-romană și ev mediu timpuriu din spațiul bănățean. În anul 1995 a promovat pe postul

de *Conferențiar*, iar din 1998 a devenit *Profesor universitar*. Din anul 1995 a fost ales, de către colegi, șeful colectivului de Istorie, colectiv transformat în anul 1996 în catedră.

Principalele domenii de cercetare au fost Arheologie, Istoria veche a românilor, Istoria mileniului I dHr în spațiul românesc (epoca post-romană, medieval-timpurie și medievală). Ampla activitate de pe parcursul a douăzeci și unu de ani la colectivul/ catedra de Istorie este ilustrată în bogata listă de lucrări științifice publicate.

Cercetarea științifică personală a continuat pe direcțiile trasate în anii anteriori. Are la activ participarea la patru șantiere arheologice:

- la Teremia Mare în anul 1991, efectuând un sondaj arheologic într-o așezare medieval-timpurie, conducător al cercetării în colectiv alături de dr. Mircea MARE, coleg la Muzeul Banatului;
- 1992–1993 membru în colectivul de cercetare de la Sânanndrei (jud. Tiniș), sit preistoric peste care se suprapun morminte avare (din perioada marilor migrații).
- între 1995–2007 la Sânnicolaul Mare-*Seliște*, șantier arheologic de mare amploare, 12 ani de cercetare și șantier-școală pentru o parte a studenților secției de Istorie, cuprinzând: așezare post-romană, necropolă sarmată, așezări medieval-timpurie și medievală, necropolă medievală de inhumatie. Este șanti-erul arheologic de cea mai mare amploare organizat de Prof. univ. dr. Adrian BEJAN. Din colectivul de cercetare au mai făcut parte dr. Marius GREC, actual-mente prof. univ. la Universitatea “Vasile Goldiș” din Arad, asist./lector dr. Liviu MĂRUIA și lect. univ. dr. Dorel MICLE, ambii de la Universitatea de Vest din Timișoara.
- Între anii 2008–2012 și-a asumat responsabilitatea științifică a șantierului de la Unip-*Dealul Cetățuica*, șantier de mare importanță pentru istoria dacilor bănățeni, dar cercetările au fost coordonate efectiv de către asist./lect. univ. dr. Liviu MĂRUIA și lect. univ. dr. Dorel MICLE. Și acest șantier a avut caracter de șantier școală a Universității de Vest din Timișoara.

În ultima perioadă, colaborarea cu dr. Liviu MĂRUIA (preparatorul și apoi asistentul seminarist) s-a dovedit extrem de fructuoasă având drept rezultat pe plan științific elaborarea în comun a unor studii, articole și cărți, în special destinate studenților.

Dintre activitățile cu caracter internațional menționăm:

- 1994: Membru în colectivul de organizare a *Congresului Internațional REI CRETARIAE ROMANAE FAUTORES*, Universitatea de Vest Timișoara;
1995: Schimb de experiență la Universitatea din Katowice (Polonia);
2000: Schimb de experiență la Universitatea din Szeged (Ungaria);
2002: Schimb de experiență la Universitatea din Ioannina (Grecia) și participare la *Congresul Internațional de Istorie* organizat de această universitate;
2003: Participare la congresul dedicat “Zilelor Emanoil Gojdu” la Budapesta (Ungaria);
2004: Participare la al XI-lea *Congres Internațional de Tracologie*, Chișinău (Republica Moldova);
2005: Participare la al XII-lea *Congres Internațional de Tracologie*, Komantini (Grecia).

Lucrările publicate din 1990 și până în prezent – vezi lista de lucrări –, participările la sesiuni științifice în țară și în străinătate, precum și cercetarea arheologică de teren, toate sunt axate pe evoluția (istoria) poporului român și a strămoșilor săi, daco-romani. Cercetătorul consideră că istoria românilor este, în primul mileniu creștin de care s-a ocupat îndeosebi, *o istorie a nuanțelor*, cercetătorii români actuali trebuind să studieze nu ceea ce-i desparte pe românii din diferitele zone ale spațiului românesc, ci elementele lor comune de evoluție. Este bine că istoriografia românească a dat amploare mai mare cercetării unor domenii mai puțin abordate înainte de 1990 (populațiile migratoare, viața politică și socială a Transilvaniei medievale etc.), dar, în opinia istoricului Adrian BEJAN, nu trebuie neglijate nici aspectele etnogenezei românești și existența comunităților rurale românești precum și a instituțiilor românești pe tot parcursul evului mediu transilvan. “*Dacă istoricii români de astăzi nu vor fi interesați de aceste probleme, mai puțin spectaculoase, e adevărat, preferând teme cu mai mare succes în lumea științifică europeană contemporană, atunci istoriografia românească va fi în pierdere deoarece nimeni nu va veni să le rezolve în locul lor. Istoria este și va rămâne o știință politică și ignorarea acestei realități a costat întotdeauna scump pe cei care au făcut-o*”.

Timișoara,
8.11.2016

Lect. univ. dr. Dorel MICLE
Universitatea de Vest din Timișoara

PROFESORUL

În anul 1990, la scurt timp după evenimentele din decembrie 1989, lector univ. dr. Adrian BEJAN împreună cu dr. Ioan MUNTEANU și dr. Nicolae SĂCARĂ au constituit nucleul unui grup de inițiativă având drept scop reînființarea la Universitatea din Timișoara a învățământului superior de profil istoric. Ca urmare a activității acestui colectiv care s-a mărit continuu, îndeosebi prin meritul dr. Ioan MUNTEANU, s-a înființat în anul universitar 1990-'91, la Universitatea de Vest din Timișoara, secția Istorie - O limbă străină, care a fost integrată inițial, pentru puțină vreme, Facultății de Sociologie, apoi Facultății de Litere, materiile din planul de învățământ împărțindu-se între disciplinele de istorie și cele filologice.

Reînființarea unei secții de Istorie la Universitatea din Timișoara a reprezentat o echilibrare a centrelor de cercetare istorică românească în partea de sud-vest a României, cu posibilități largi de colaborare în zonă, mai ales cu centrele universitare de la Novi Sad (Serbia) și Szeged (Ungaria), specializările din domeniul istoriei completând profilul umanist al Universității de Vest asemenea marilor universități din țară și străinătate. Reînființarea specializării Istorie se înscrie în tradiția învățământului superior timișorean: la Universitatea de Vest exista în anii '80 o secție de Istorie-Geografie în cadrul Institutului Pedagogic de 3 ani.

În anul 1990 a avut loc prima sesiune de admitere, secția demarând cu 20 de locuri. Pe parcursul anului universitar au fost scoase la concurs două posturi, unul de conferențiar ocupat de dr. Doina BENEĂ care activase până în acel moment la Muzeul Banatului din Timișoara și care astfel a devenit șefa viitorului colectiv de cadre didactice al secției de Istorie și unul de lector, ocupat de dr. Adrian BEJAN, șeful colectivului de Istorie de la Universitatea Politehnică Timișoara, cei doi specialiști acoperind cu norma lor didactică necesitățile de moment ale anului I. Dr. Doina BENEĂ și dr. Adrian BEJAN au colaborat de la început în vederea consolidării secției prin mărirea numărului de studenți, prin crearea de noi profile în cadrul secției și consolidarea colectivului printr-o politică de cadre rațională vizând creșterea numărului membrilor catedrei și angajarea unor cadre didactice tinere.

Scurt istoric al colectivului/catedrei de istorie:

- În 1994, ca urmare a numărului tot mai mare de candidați, se decide înființarea Secției de Istorie, în cadrul aceleiași facultăți.
- În 1997 în cadrul Departamentului de Teologie Ortodoxă se înființează specializarea Teologie Ortodoxă – Istorie.
- În 1997 se organizează ciclul de studii post-universitare *Romanitate Orientală. Istoria provinciilor sud-est europene*, având ca director de studii pe prof. univ. dr. Doina BENEĂ, ciclul care în 1998 a devenit specializare de Masterat.
- În 1998, sub coordonarea prof. univ. dr. Ioan MUNTEANU se organizează un profil de studii post-universitare consacrat epocii moderne, *Sinteza culturală bănățeană între Europa Centrală și de Sud-Est în perioada modernă*.
- Din anul universitar 1999/2000 s-a obținut dreptul de organizare a examenelor de definitivat, gradul II și I.
- În anul 2001 s-a înființat *Centrul de Studii de Istorie și Arheologie “Constantin Daicoviciu”* (Centru de Cercetare de tip C), sub coordonarea prof. univ. dr. Doina BENEĂ.
- Începând cu anul universitar 2002/2003, Universitatea de Vest a devenit Instituție Organizatoare de Doctorat în domeniul ISTORIE prin cei trei profesori care au primit dreptul de a conduce doctorate: prof. univ. dr. Doina BENEĂ, prof. univ. dr. Ioan MUNTEANU și prof. univ. dr. Victor NEUMANN.
- Din 2003 se organizează un program de perfecționare cu profilul ISTORIE în cadrul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic din Universitatea de Vest din Timișoara.
- În 2003, sub coordonarea prof. univ. dr. Victor NEUMANN, se organizează ciclul de masterat *Cultură și management în spațiul european*.
- Din 2005, prof. univ. dr. Radu PĂIUȘAN coordonează, ca director de studii, masteratul *Comunismul în România între 1945-1989*.
- Din 2008 se înființează programul masteral *Arheologie Interdisciplinară*, coordonat de prof. univ. dr. Adrian BEJAN până în 2012.

Începând cu anul universitar 2004–'05, în România programa de studii s-a modificat în conformitate cu *Declarația de la Bologna* (1999) privind restructurarea universităților europene, document la care țara noastră este semnatară, iar în anii care au urmat s-a declanșat programul intitulat “*Spațiul European al învățământului superior*”, lansat în cadrul Conferinței de la Berlin (septembrie 2003), act la care România este, de asemeni, semnatară. Aplicarea refor-

mei “Bologna” la care și România a aderat, prin desființarea specializărilor cu dublu profil, a redus numărul grupelor de studenți ale secției de Istorie de la 5 la una singură, cea de Istorie. Reducerea numărului de studenți s-a răsfrânt negativ asupra activității catedrei.

Încă de la înființarea Colectivului de Istorie din cadrul Facultății de Litere a Universității de Vest din Timișoara, **dr. Adrian BEJAN** a activat ca lector universitar. Până în momentul pensionării (2012), cariera sa profesională, atât pe tărâm didactic cât și științific, a urmat o linie continuu ascendentă. În 1995 a promovat pe post de conferențiar, iar din 1998 ca profesor universitar. În 1995, ca urmare a preluării de către șefa catedrei, conf. dr. Doina BENEA, a funcției de secretar științific al Facultății de Litere, lector dr. A. Bejan a fost ales de către colegi șeful colectivului de Istorie, colectiv transformat în anul 1996 în catedră.

Prof. univ. dr. Adrian BEJAN a avut o activitate universitară de 30 de ani (din ianuarie 1977, ca asistent la Politehnica din Timișoara și până în 2012 la Universitatea de Vest, unde și-a încheiat activitatea ca profesor). Două mandate ca șef de colectiv la UPT și patru mandate la UVT în funcția de șef al Colectivului și Catedrei de Istorie, au avut ca argument o conducere echilibrată și eficientă de către prof. univ. dr. Adrian BEJAN a colectivului de cadre didactice și de studenți de la istorie. În toți acești ani, buna funcționare a Secției și a colectivului Catedrei a fost asigurată prin efortul tuturor membrilor săi, cu toții trecând peste numeroase probleme de ordin administrativ și organizatoric, între care și atestarea periodică a specializărilor Secției de Istorie (Istorie, Istorie – Limbă Străină, Teologie – Istorie).

Ultimele trei mandate consecutive de șef de catedră au însemnat o experiență managerială deosebită. Ampla activitate a profesorului Adrian BEJAN la colectivul/catedra de Istorie, pe parcursul a 21 de ani, este ilustrată în CV-ul domniei sale, precum și în lista lucrărilor științifice publicate. Se pot surprinde trei planuri paralele: a) organizarea și coordonarea activității secției; b) activitatea de pedagog (activitate didactică, munca cu studenții, cercetare științifică studentească, șantier școală în care se desfășura practica de specialitate); c) cercetarea științifică personală.

Iată câteva repere cronologice privind activitatea de organizare și coordonare a activității secției:

- Timp de 16 ani (1995-2011) (4 mandate) – Șeful Catedrei de Istorie și al Colectivului de Istorie;
- 2000–2012 - Membru în Consiliul Profesorat al Facultății de Litere, Istorie și Teologie;
- 2000 –2004 - Membru în Senatul Universității de Vest din Timișoara;
- 2000–2011 - Membru în Comisiile de decernare a titlului de Doctor Honoris Causa a UVT la 10 specialiști marcanți în domeniul Istorie din țară și străinătate și două titluri DHC la Universitatea “Vasile Goldiș” din Arad;
- 2000–2011 - Membru în comisii de doctorat (referent) în domeniul Istorie la Universitatea de Vest din Timișoara, la Universitatea “Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, la Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași și la Universitatea din Oradea;
- 2000–2011 - Redactor șef al revistei *Studii de Istorie a Banatului*, Revista Catedrei de Istorie, Facultatea de Litere, Istorie și Teologie, Universitatea de Vest Timișoara;
- Din anul 2001 a fost membru în conducerea *Centrului de Studii de Istorie și Arheologie “Constantin Daicoviciu”* al Facultății de Litere, Istorie și Teologie.

Profesorul A. Bejan a organizat, împreună cu membrii colectivului, sesiunile științifice ale Catedrei precum și diverse alte manifestări, simpozioane, conferințe cu caracter comemorativ (vizând evenimente sau personalități, ca de exemplu aniversarea a 10 și respectiv 20 de ani de existență a Catedrei de Istorie), a coordonat reprezentarea catedrei la acțiuni cultural-științifice pe plan local și național, prin colaborarea cu Academia Română Filiala Timișoara, Arhivele Naționale Filiala Timiș, Muzeul Banatului Timișoara, Muzeele din Reșița, Caransebeș și Lugoj, Mitropolia Banatului, Inspectoratul Școlar al județului Timiș etc.

Activitatea de pedagog, reprezentând domeniul cel mai important de muncă în cadrul catedrei, s-a derulat pe mai multe paliere, în primul rând ***activitatea la catedră***, prin cursurile și seminariile desfășurate. Profesorul a colaborat cu toți colegii tineri în desfășurarea seminariilor, îndeosebi cu asistentul Liviu MĂRUIA, cu care a avut o strânsă relație de prietenie, ilustrată de participarea în comun pe șantierele arheologice de practică studentescă, precum și de publicarea în comun a unor lucrări științifice.

Profesorul Adrian BEJAN a fost direct implicat în elaborarea programelor de studii, care au fost reorganizate, începând cu anul 2004-'05, pe trei cicluri:

–studii universitare de licență (ciclul I), cu o durată de 3 ani, prevăzute cu 180 de credite;

–studii postuniversitare (ciclul II), cu o durată de 2 ani, totalizând 120 de credite, destinate specializării restrânse a celor mai buni dintre studenții ciclului I;

–studii doctorale (ciclul 3), cu o durată de 3 ani, finalizate cu obținerea titlului de doctor în știință.

În calitate de profesor A. Bejan a ținut cursuri în cadrul programelor de studii post-universitare și de masterat ale secției Istorie și a coordonat asemenea programe:

■ 1997–2009 - Titular de cursuri la programul postuniversitar devenit apoi masterat *Romanitatea orientală. Istoria provinciilor sud-est europene*;

■ 2000–2003 - Studii Postuniversitare: *Spațiul românesc în contextul european al mileniului I d.Hr. (sec. IV-X)* - Director de studii și titular de cursuri;

■ 2008–2012 - Masterat: *Arheologie interdisciplinară* - Director de studii și titular de cursuri.

Principalele cursuri predate între anii 1990-2012 la ciclul de licență și la masterat: Introducere în Istoria veche a Românilor; Introducere în arheologie; Preistorie generală; Curs special Istoria Daciei preromane; Cultura materială și spirituală dacică; Continuitatea daco-romană; Istoria Bizanțului (după decesul lect. dr. N. Săcară); Etnogeneză românească etc.

Profesorul A. Bejan a coordonat ***practica de specialitate (arheologie) a studenților*** Secției de Istorie între 1997–2012, fiind conducător al șantierelor școală de la Teremia Mare, Hodoni-Pustă, Sînnicolaul Mare-Seliște și Unip-Dealul Cetățuia, singur sau împreună cu alți arheologi.

În același timp s-a implicat activ în ***activitatea științifică studențească*** prin îndrumarea de lucrări științifice în cadrul *Cercului științific studențesc de Istorie veche și arheologie* (inițial condus de prof. dr. Doina BENEĂ, cel mai vechi cerc științific studențesc din secție). Din anul 1995, a coordonat *Cercul de Istorie Veche a României* transformat în 2006 în *Cercul de Arheologie* (coordonatori prof. univ. dr. Adrian BEJAN, lector univ. dr. Dorel MICLE și lect. dr. Liviu MĂRUIA). Din 1995 până în 2012, profesorul Bejan a îndrumat

anual un mare număr de lucrări de licență și disertații pentru masterat și post-universitare.

Studentii Secției de Istorie s-au implicat activ în constituirea *Asociației Studenților la Istorie și Arheologie din România* (ASAIR), punând bazele filialei Timiș a acestei organizații naționale. În anul 2007 s-a constituit *Asociația Studenților la Istorie* din Timișoara “ARHEOPRO”.

Cercetarea științifică studentească s-a desfășurat pe șantierul școlii ale catedrei, la arhive și în bibliotecă. Organizarea sesiunilor științifice studentești cu participarea studenților din alte centre universitare, participarea studenților timișoreni la sesiuni științifice în alte centre universitare, publicarea lucrărilor studentești în volume științifice destinate lor (ARHE vol. I și II), elaborarea lucrărilor de licență, perfecționarea prin masterat și doctorat, toate au contribuit la formarea în cadrul secției de Istorie a Universității de Vest a unor specialiști de prestigiu, care și-au câștigat în timp recunoașterea pe plan național și chiar internațional, în cadrul instituțiilor de profil unde își desfășoară activitatea.

Se poate deci afirma că Secția de istorie a Universității de Vest din Timișoara, prin colectivul său de cadre didactice și avându-l ca șef de catedră pe Prof. univ. dr. Adrian BEJAN, și-a îndeplinit misiunea ce îi revenea atât sub aspect instructiv-educational cât și în privința cercetării științifice, constituind un factor solid de promovare a învățământului superior național și european.

Timișoara
8.11.2016

Prof. univ. dr. Maria ȚENCHEA
Universitatea de Vest din Timișoara

ACTIVITATEA ȘTIINȚIFICĂ

STUDII DE SINTEZĂ

BEJAN Adrian, *Banatul în secolele IV-XII*, Editura de Vest, Timișoara, 1995, 230 pg., ISBN 973-36-0264-4.

POPA Vasile, **BEJAN Adrian**, *Rumunske političke i pravne institutije*, Editura Pravno-istraživački centar, Beograd, 1998, 220 pg., ISBN 86-83027-05-8.

POPA Vasile, **BEJAN Adrian**, *Instituții politice și juridice românești*, Editura All, București, 1998, 220 pg., ISBN 973-9435-08-4.

BEJAN Adrian, MĂRUIA, Liviu, *Geto-dacii. Istorie și civilizație. Istoria*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2003, 252 pg., ISBN 973-8433-43-6.

BEJAN Adrian, *Etnogeneza românilor, proces istoric european*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2004, 230 pg., ISBN 973-592-120-0.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Civilizația geto-dacilor. Universul ocupațional. Meșteșugurile*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005, 166 pg., ISBN 973-592-140-5.

BEJAN Adrian, *Contribuții la istoria și arheologia Banatului în mileniul I d.Hr. și începuturile feudalismului*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2006, 236 pg., ISBN 973-592-160-X; 978-973-592-160-6.

BEJAN Adrian, MĂRUIA, Liviu, *Civilizația geto-dacilor. Spiritualitatea*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2008, 276 pg., ISBN 978-973-592-216-0.

SUPPORT DE CURS

BEJAN Adrian, *Istoria României din cele mai vechi timpuri până la formarea statelor feudale (I)*, Editura Mirton, Timișoara, 1995, 170 pg., ISBN 973-578-003-8.

BEJAN Adrian, *DACIA FELIX. Istoria Daciei Romane*, Editura Eurobit, Timișoara, 1998, 200 pg., ISBN 973-9411-10-6.

Istorie. Ghid pentru perfecționarea profesorilor (coordonator de volum și coautor), Editura Universității de Vest, Timișoara, 2002, 162 pg., ISBN 973-8433-12-6.

BEJAN Adrian, MICLE Dorel, *Arheologia o știință pluridisciplinară. Metode clasice și moderne de lucru*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2006, 220 pg., ISBN 973-592-164-2, 978-973-592-164-4.

ARTICOLE, COMUNICĂRI ȘI CONTRIBUȚII

BEJAN Adrian, *Complexul ceramic de la Lenauheim (jud. Timiș)*, În: *Banatica*, II, 1973, p. 131-137.

BEJAN Adrian, *Bogățiile Daciei preromane*, În: *Tibiscus*, III, 1974, Timișoara, p. 93-99.

BEJAN Adrian, ZĂRNESCU Alexandru, *Fântână din lemn descoperită la Timișoara*, În: *Tibiscus*, IV, 1975, Timișoara, p. 233-239.

BEJAN Adrian, *Cetatea Jdioara (jud. Timiș)*, În: *Tibiscus*, IV, 1975, Timișoara, p. 155-167.

BEJAN Adrian, *Aspecte din activitatea progresistă a intelectualilor bănățeni în perioada anilor 1920-1930*, În: *Analele Universității din Timișoara*, I, 1, 1976, p. 39-42.

BEJAN Adrian, *Un atelier metalurgic din sec. VI e. n. descoperit la Drobeta-Turnu Severin*, În: *Acta Musei Napocensis*, XIII, 1976, p. 257-278.

BEJAN Adrian, *Aspecte ale istoriografiei bănățene din perioada interbelică reflectate de revista "Analele Banatului"*, Timișoara, În: *Analele Universității din Timișoara*, II, 1-2, 1977, p. 183-193.

BEJAN Adrian, BEJAN Luminița, *Aportul cercetărilor de teren ale Institutului Social Banat-Crișana la dezvoltarea sociologiei românești în perioada interbelică*, În: *Analele Universității din Timișoara*, III, 2, 1978, p. 44-50.

MOGA Marius, **BEJAN Adrian**, *Necropola feudal-timpurie de la Hodoni (jud. Timiș)*, În: *Tibiscus*, V, 1979, Timișoara, p. 159-169.

BEJAN Adrian, *Concluzii preliminare asupra săpăturilor arheologice de la cetatea Jdioara din anii 1973-1977*, În: *Tibiscus*, V, 1979, Timișoara, p. 199-207.

BEJAN Adrian, *Raport de cercetare arheologică la cetatea Jdioara - campania de săpătură 1978*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, 1979, Oradea, p. 341-342.

BEJAN Adrian, *Aspecte ale organizării economice, sociale și politice de pe teritoriul Banatului în sec. VIII-IX e. n.*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, VI, 1981, p. 25-28.

BEJAN Adrian, *Contribuții arheologice la cunoașterea așezărilor rurale daco-romane din Banat în lumina descoperirilor de la Hodoni (jud. Timiș)*, În: *Banatica*, VI, 1981, p. 153-160.

BEJAN Adrian, *Așezări daco-romane din Banat din secolele II-IV e. n. în lumina unor recente cercetări arheologice*, În: *Analele Banatului*, I, 1981, p. 3-13.

BEJAN Adrian, *Cercetări arheologice din anul 1979 la cetatea Jdioara, jud. Timiș*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, XIII, 1981, București, p. 514-524.

BEJAN Adrian, *Așezarea de sec. III-IV e. n. de la Hodoni-Pustă, jud. Timiș*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, XIII, 1981, București, p. 366-372.

BEJAN Adrian, **ROGOZEA Petru**, *Descoperiri mai vechi și mai recente prefeudale și feudale timpurii din Banat*, În: *Studii și Comunicări de Etnografie-Istorie*, V, 1982, Caransebeș, p. 213-225.

IAMBOR Petru, **MATEI Ștefan**, **BEJAN Adrian**, *Cercetări arheologice la Cenad (1974-1975)*, În: *Ziridava*, 1982, p. 89-114.

BEJAN Adrian, *Necropola de înhumăție de sec. VIII-IX de la Timișoara-Podul Modoș*, În: *Acta Musei Napocensis*, XX, 1983, p. 489-498.

BEJAN Adrian, *Elemente de continuitate daco-romană în așezarea de la Hodoni (jud. Timiș) în sec. III-IV. Tipologia gropilor de provizii*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, IX, 1983, p. 13-22.

BEJAN Adrian, *Contribuții arheologice la istoria Banatului în sec. VI-IX e. n.*, În: *Studii și cercetări de istorie veche și arheologie*, 4, 1983, p. 349-362.

BEJAN Adrian, *Șantierul arheologic Hodoni-Pustă. Săpăturile arheologice din anul 1980*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, XIV, 1983, București, p. 388-394.

BENEA Doina, **BEJAN Adrian**, *Așezarea de sec. III-IV e. n. de la Timișoara-Ciorenii*, În: *Materiale și Cercetări Arheologice*, XIV, 1983, București, p. 381-393.

BEJAN Adrian, *Învățămintul rural din Banat în cercetările Institutului Social Banat-Crișana*, În: *Tradiție și Inovație*, CCES Timiș, 1983, Timișoara, p. 81-90.

BEJAN Adrian, *Locuință din epoca feudalismului timpuriu descoperită la Jdioara (jud. Timiș)*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, VII, 1983, p. 349-362.

BEJAN Adrian, *Documente privind conținutul și componența descoperirilor monetare de la Deta (jud. Timiș) din anii 1880-1881*, În: *Cercetări Numismatice*, V, 1983, București, p. 53-66.

BEJAN Adrian, *Dovezi atestând practicarea meșteșugurilor în așezarea prefeudală de la Remetea Mare - Gomila lui Pituț*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, X, 1984, p. 5-11.

BENEA Doina, **BEJAN Adrian**, *Șantierul arheologic Hodoni-Pustă. Raport preliminar 1979-1984*, În: *Banatica*, VIII, 1985, p. 187-197.

BEJAN Adrian, *Contribuții la cunoașterea culturii materiale din sud-vestul României în sec. VII-X. Așezarea de la Remetea Mare-Gomila lui Pituț*, În: *Tibiscum*, VI, 1986, Caransebeș, p. 259-268.

BENEA Doina, **BEJAN Adrian**; **MARE Mircea**, *Așezarea daco-romană de la Timișoara-Ciorenii*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XII, 1986, p. 21-31.

BEJAN Adrian, *Contribuții arheologice la cunoașterea așezărilor rurale românești databile în secolele VIII-IX din sud-vestul României*, În: *Acta Musei Napocensis*, XXII-XXIII, 1985-1986, p. 223-238.

BEJAN Adrian, MARE Mircea, *Descoperiri arheologice din epoca bronzului și secolele III-IV e. n. de la Hodoni-Pustă / Raport privind cercetările arheologice din anii 1983-1984*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XIII, 1987, p. 21-30.

BEJAN Adrian, *Sud-vestul României în contextul politic european al secolelor VIII-X/XI*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XIII, 1987, p. 31-46.

BEJAN Adrian, *Organizarea politico-instituțională a românilor bănățeni în secolele XI-XIII*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XIV, 1988, p. 63-90.

BENEA Doina, **BEJAN Adrian**, *Viața rurală în sud-vestul Daciei în secolele II-IV (I)*, În: *Acta Musei Napocensis*, XXIV-XXV, 1987-1988, p. 247-260.

BEJAN Adrian, *Organizarea societății românești din Banat în secolele VII-XII*, În: *Comunicări științifice al Institutului Politehnic Timișoara*, 1990, p. 209-216.

BEJAN Adrian, *Descoperiri arheologice din sud-vestul României (sec. IX-X/XI)*, În: *Analele Universității din Timișoara*, Seria Filosofie și Științe Sociale, SN, III, 1991, p. 49-59.

BEJAN Adrian, *Cercetările arheologice de la Hodoni-Pustă*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, 1983-1992*, p. 48-50.

BEJAN Adrian, DRĂGOESCU Maria, *Descoperiri arheologice pe teritoriul Banatului în anii 1872-1918*, În: *Anuarul de etnologie-artă-istorie, lingvistică*, IV, Timișoara, 1992, p. 125-143.

BENEA Doina, **BEJAN Adrian**, *Viața rurală în sud-vestul Daciei în secolele II-IV (II)*, În: *Acta Musei Napocensis*, XXVI-XXX, 1989-1993, p. 127-148.

BEJAN Adrian, *La céramique locale dans les VIIIe-IXe/Xe siècles du sud-ouest de la Roumanie (Banat) (I)*, În: *Analele Universității Timișoara*, SN, V, 1993, p. 117-131.

BEJAN Adrian, *Contribuții istoriografice privind continuitatea daco-romană, etnogeneza românească și începuturile feudalismului românesc în sud-vestul României (Banat)*, În: *Banatica*, XII, 1, 1993, p. 273-284.

BEJAN Adrian, MARE, Mircea, *Sud-vestul României în secolele IV-VII. Reperele actuale ale cercetării*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, II, 1993, p. 222-228.

BEJAN Adrian, *Evoluția societății postromane și românești din Banat în secolele III/IV-XIV. Reperे evolutive fundamentale*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XVI, (1992), 1993, p. 127-150.

- BEJAN Adrian, DRĂGOESCU Maria, *Descoperiri numismatice pe teritoriul Banatului în anii 1872-1918***, În: *Anuarul de etnologie-artă-istorie, lingvistică*, V, 1985-1986, Academia Română-Filiala Timișoara, 1994, Timișoara, p. 1-38.
- BEJAN Adrian, MARE Mircea, *Șantierul arheologic Teremia Mare. Campania de săpături 1991***, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, III, 1994, p. 322-328.
- BEJAN Adrian, PATAKY, Ernő, *Aspecte ale vieții cultural-științifice timișorene în a doua jumătate a sec. XIX - începutul sec. XX. Societatea de istorie și arheologie și Societatea de științe naturale***, În: *Banatica*, XIII, 1, 1995, p. 277-290.
- BEJAN Adrian, *Ceramica romană târzie din așezarea de la Hodoni, jud. Timiș***, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, IV/1, 1995, p. 376-392.
- BEJAN Adrian, *La céramique postromaine de l'habitat de Hodoni-Pustă (dép. de Timiș)***, În: *Rei Cretariae Romanae fautores Acta*, XXX, 1995, Berna, p. 135-146.
- BEJAN Adrian, *Dovezi privind prelucrarea metalelor la Remetea Mare (jud. Timiș) în secolele VIII-X***, În: *Acta Musei Napocensis*, XXXII, 1, 1995, p. 775-783.
- BEJAN Adrian, *Așezări daco-romane din secolele III-IV din Banat***, În: DUMITRAȘCU Sever, MOGA Vasile, CHIRIAC Aurel, ȘIPOȘ Sorin, *Din istoria Europei romane. Omagiu Dumitru Protase la a 70 de ani*, Oradea, 1995, 346 pg.; p. 227-247.
- BEJAN Adrian, *Forme de organizare economică, socială, juridică și spirituală pe teritoriul românesc în preistorie***, În: *Analele Universității Banatului*, 5, 1995, p. 128-148.
- BEJAN Adrian, *Clarificări privind cercetările de la Hodoni (jud. Timiș) din anii 1959-1960***, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XVII-XVIII (1993-1994), 1996, p. 291-298.
- BEJAN Adrian, *Necropola de la Dudeștii Vechi-Bucova IV. O posibilă reevaluare a descoperirilor***, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XVII-XVIII, 1993-1994, 1996, p. 63-71.
- BEJAN Adrian, CIUPE, Valeria Nicoleta, *Organizarea cnezială în Banat în secolul al XIV-lea***, În: *Ziridava*, XIX-XX, 1996, p. 109-126.
- BEJAN Adrian, GREC Marius, *Șantierul arheologic Sânnicolau Mare***, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 1995*, p. 106-107.
- BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice la Sânnicolau Mare-Seliște***, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 1996*, p. 53-54.
- BEJAN Adrian, MARE Mircea, *Dudeștii Vechi-Pusta Bucova. Necropolă și morminte de înhumație din sec. VI-XII (I)***, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, V, 1997, p. 139-149.

BEJAN Adrian, MARE Mircea, *Dudeștii Vechi-Pusta Bucova, Necropolă și morminte de înhumație din sec. VI-XII (II)*, În: *Analele Banatului*, SN, *Arheologie-Istorie*, VI, 1998, p. 323-338.

BEJAN Adrian, *Etnogeneza românească-proces istoric european*, În: *Școala Mehedințului*, XIII, Drobeta-Turnu Severin, august 1998, p. 2-4.

BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice de la Sânnicolaul Mare-Seliște*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 1997*, p. 201-202.

BEJAN Adrian, *Pottery found accidentally from the Second and the Fourth centuries A. D. in Banat (South western part of Romania)*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XIX-XX (1995-1996), 1999, p. 125-139.

BEJAN Adrian, STOIAN Dan, *Metalurgia din Banat în secolele IV-XII*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XIX-XX (1995-1996), 1999, p. 47-59.

BEJAN Adrian, *Cercetări arheologice de la Dudeștii Vechi*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 1998*, p. 39, n. 48.

BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice de la Sânnicolaul Mare-Seliște*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 1998*, p. 102-103, n. 129.

BEJAN Adrian, *Săpăturile arheologice de la Sânnicolau Mare. Campaniile 1997-1998*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXI-XXII (1997-1998), 2000 p. 311.

BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice de la Sânnicolau Mare-Seliște*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 1999*, p. 89-90, nr. 125.

BEJAN Adrian, *Autohtoni și migratori în secolele IV-VII d. Hr în spațiul românesc. Organizarea societății (I)*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXI-XXII, (1997-1998), 2000, p. 47-65.

BEJAN Adrian, *Autohtoni și migratori în secolele IV-VII d. Hr în spațiul românesc. Organizarea societății (II)*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXIII-XXV, 1999-2001, p. 7-29.

BEJAN Adrian, *Clarificări privind cercetările de la Hodoni (jud. Timiș) din anii 1959-1960*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXI-XXII, 2000, p. 295-298.

BEJAN Adrian, TĂNASE, Daniela, *Cercetări arheologice de la Dudeștii Vechi*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 2000*, p. 79-80, n. 60.

BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice de la Sânnicolau Mare-Seliște*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice, Campania 2000*, p. 222-224, nr. 181.

BEJAN Adrian, *Etnogeneza românească-proces istoric european*, În: *Istorie. Ghid pentru perfecționarea profesorilor*, Timișoara, 2002, p. 7-26.

BEJAN Adrian, TĂNASE Daniela, *Cercetări arheologice de la Dudești Vechi*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice. Campania 2001*, p. 79-80.

- BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice de la Sânnicolau Mare-“Seliște”***, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice. Campania 2001*, p. 282-284.
- BEJAN Adrian, *Cultura materială în spațiul românesc în sec. V d. Hr (I)***, În: *Patrimonium Banaticum*, I, 2002, p. 101-114.
- BEJAN Adrian, *Habitat rural și necropole în feudalismul timpuriu bănățean din sec. VIII-XI***, În: *Societate și Civilizație în Banatul Istoric*, Timișoara, 2003, p. 153-164.
- BEJAN Adrian, *Cronica cercetărilor arheologice ale șantierelor școlă ale Universității de Vest Timișoara***, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXVI-XXVII, 2003, p. 301-304.
- BEJAN Adrian, *Un aspect des relations Roumaines-greques au XVI-e siecle: Ghiorma le Ban, grec originaire de Pogoniana (Epir)- boyard dans le Conseil Princier de la Valachie et fondateur des eglises***, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXVI-XXVII, 2003, p. 241-251.
- BEJAN Adrian, *Monuments feudaux de Banat-reflection du processus de constitution du feudalisme roumain aux VIII-e- X-e siecles***, În: *Studia Antiqua et Archaeologica*, IX, Iași, 2003, p. 459-482.
- BEJAN Adrian, *Ruralizarea spațiului fostei provincii Dacia***, În: *Columna 2000*, Timișoara, 2003, p. 5-8.
- BEJAN Adrian, GREC Marius, *Cercetări arheologice de la Sânnicolau Mare-“Seliște”***, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice. Campania 2002*, p. 271-273.
- BEJAN Adrian; MĂRUIA Liviu, GREC Marius, *Sânnicolau Mare, jud. Timiș. Punct: „Seliște”***, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2003*, p. 294-296.
- BEJAN Adrian, MĂRUIA, Liviu, *Le symbole mityque du loup dace, reminiscence dans la tradition populaire roumaine***, În: *Thracian and Circumpontic World, Proceedings of the Ninth International Congress of Thracology*, vol. III, Chișinău, 2004, p. 195-201.
- BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Simbolul mitic al lupului dacic, reminiscență în tradiția populară românească***, În: *Thracians and circumpontic world. Summaryes of the IX-th International Congress of Thracology*, Chișinău-Vadul lui Vodă, 6-11 september 2004, Chișinău, 2004, p. 152-154.
- BEJAN Adrian, *La Dacie de sud-ouest (le Banat) aux IVe – VIIe siècles reflétée par les découvertes archéologiques***, În: LIGIA RUSCU, CARMEN CIONGRADI, RADU ARDEVAN, CRISTIAN ROMAN, CRISTIAN GĂZDAC (eds), *Orbis Antiquus. Studia in Honorem Ioannis Pisonis*, Bibliotheca Musei Napocensis, 21, Muzeul Național de Istorie a Tran-silvaniei, Universitatea "Babeș-Bolyai", Ed. Nereamia Napocae Press, Cluj-Napoca, 2004, 934 pg., ISBN 973-7951-55-7; p. 380-389.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Sânnicolau Mare, jud. Timiș. Punct: „Seliște”*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2004*, p. 327-329.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Opinions concernant les manifestations spirituelles de la Dacie du I-er siècle av. J.C. au I-er siècle ap. J.C.*, În: *Abstracts of the 10th International Congress of Thracology*, Komotini-Alexandroupoli 18-23 october 2005, Komoutini, Greece, 2005, p. 11-12.

BEJAN Adrian, *Banatul în perioada etnogenezei românești*, În: *Biserică și societate în Banat. Omagiu Prof. univ. dr. PETRU BONA la împlinirea vârstei de 65 de ani*, volum coordonat și îngrijit de Tamara PETROV și Viorel Dorel CHERCIU, Arhiepiscopia Timișoarei, Editura Învierea, Timișoara, 2005; p. 26-40.

BEJAN Adrian, TĂNASE Daniela, GÁLL Erwin, KALCSOV Constantin, *Necropola medievală timpurie de la Dudeștii Vechi-Movila lui Dragomir (jud. Timiș)*, În: *Arheologia Medievală*, V, 2005, p. 22-43.

BEJAN Adrian, PĂDUREAN C. Ovidiu, *Prelucrarea osului și cornului în secolele IV-V d. Hr. în spațiul fostei Dacii preromane. Tehnici de execuție a obiectelor de os și corn*, În: *Banatica*, 17, 2005, p. 247-260.

BEJAN Adrian, *Romanité et barbares dans le processus d'ethnogenèse et implicite-ment romaine. La culture matérielle dans les III-è / IV-è -VII-è siècles dans l'espace roumain*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXVII-XXIX, 2004-2005, p. 115-132.

BEJAN Adrian, *Economia satului bănățean la începutul feudalismului (sec. VIII – XI)*, În: *Analele Banatului*, SN, Arheologie-Istorie, XII-XIII, 2004-2005, p. 265-293.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Sânnicolau Mare, jud. Timiș. Punct: „Seliște”*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2005*, p. 316-318

BEJAN Adrian, *L'organisation et la systématization des habitates ruraux banatains des VIII-é – XI-é siècles à la lumière des découvertes archéologiques*, În: *Fontes historiae. Studia in honorem Demetrii Protase*, Corneliu GAIU, Cristian GĂZDAC (eds), Biblioteca Muzeului Bistrița, Seria Historica, 12, Ed. Accent, Bistrița–Cluj-Napoca, 2006, 1048 pg., ISBN 973891500; p. 845-853.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Sânnicolau Mare „Seliște”. Campaniile 2005-2006*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, XXX-XXXI, 2006-2007, p. 314-319.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Sânnicolau Mare, jud. Timiș. Punct: „Seliște”*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2006*, p. 311-314.

BEJAN Adrian, SECULICI Bogdan, *Influente apusene asupra sistemului de fortificații din piatră din Banat în secolul XIII-prima jumătate a secolului XVI*, În: Șerban TURCUȘ, Nicolae EDROIU, Susana ANDEA (eds), *Națiune și europenitate. Studii istorice. In honorem magistri Camilli Mureșanu*, Editura Academiei Române, București, 467 pg., ISBN 9789732715178; p. 53-59.

BEJAN Adrian, *Premise ale constituirii feudalismului pe teritoriul Banatului*, În: *Studii de Știință și Cultură*, IV, 3 (14), 2008, p. 3-6.

BEJAN Adrian, *Considerations in Regard to the Development of Feudalism on the Territory of Banat*, În: APARASCHIVEI Dan (ed), *Studia Antiqua et Medievalia. Miscellanea in honorem annos LXXV peragentis Professoris Dan Gh. Teodor oblata*, Honoraria, 5, Institutul de Arheologie Iași, Editura Academiei Române, București, 2009, 486 pg., ISBN 9732718129, 9789732718124; p. 99-113.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Evoluția Secției de Istorie (la 20 de ani de la reînființare)*, În: *Studii de Istorie a Banatului*, 34, 2010, p. 272-297.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, *Hallstattul tardiv și individualizarea geto-dacilor în cadrul lumii tracice*, În: *Columna 2000*, 11, 2010, 41-42, p. 11-15.

BEJAN Adrian, MICLE Dorel, MĂRUIA Liviu, CÎNTAR Adrian, *Unip, com. Sacoșu Turcesc, jud. Timiș. Punct. Dealu Cetățuica*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2009*, p. 199-203.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, TĂNASE Daniela, *Un mormânt cu podoabe de aur din epoca sarmatică timpurie descoperit la Sânnicolau Mare-Seliște (jud. Timiș)*, În: *Analele Banatului*, SN, 19, 2011, p. 161-180.

BEJAN Adrian, MĂRUIA Liviu, MICLE Dorel, BERZOVAN Alexandru, STAVILĂ Andrei, FLOCA Cristian, BOLCU Lavinia, BORLEA Oana, *Unip, com. Sacoșu Turcesc, jud. Timiș. Punct. Dealu Cetățuica*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2011*, p. 156-161.

BELDIMĂN Corneliu.; CÂRCIUMARU Marin, **BEJAN Adrian**, MĂRUIA Liviu, BERZOVAN Alexandru, STAVILĂ Andrei, SZTANCS Diana-Maria; IAMANDI Daniela, *Industria materiilor dure animale descoperită în campania 2011*, În: *Cronica Cercetărilor Arheologice din România. Campania 2011*, p. 161-164.

BEJAN Adrian, *Istoria românilor este, în primul mileniu creștin, o istorie a nuanțelor*, În: *Acta Centri Lucusiensis*, 1B/2013, p. 49-53.

BEJAN Adrian, *Banatul în secolele IV - VI. Relațiile spațiului bănățean cu gozii, hunii și gepizii*, În: *Arheovest. Interdisciplinaritate în Arheologie și Istorie, Timișoara, 7 decembrie 2013*, I/2, Szeged, 2013, p. 881-899.

BEJAN Adrian, *Banatul în secolele VIII-IX în lumina descoperirilor arheologice*, În: *Arheovest. Interdisciplinaritate în Arheologie, Timișoara, 6 dec. 2014*, II/1, Szeged, 2014, p. 465-492.